Hetedik évfolyam. 47. szám. Muraszombat, 1891. november 22.

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár: Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. — A gazd. fiókegylet tagjainak: egész évre 2 frt, félévre 1 frt. Egyes szám ára 10 kr. Előfizetési pénzek és reclamatiók a kiadóhivatalhoz intézendők.

Szerkeszti és kiadja: A muraszombati gazd. fiókegylet. A szerkesztésért felelős: TAKÁCS R. ISTVÁN, e. titkár.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez küldendők. Hirdetési díj: 1 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr többszöri hirdetésnél soronkint 6 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyilttér petitsora 25 kr.

Mégis csak haladunk!

Anyagi haladásunkat mi sem bizonyithatja jobban, mint az, hogy kereskedelmünk és iparunk egyre emelkedik s hogy az ezek emelkedését czélzó közvetitő intézményeink folytonosan fejlődnek és tökéletesbednek.

Anyagi haladásunkat tünteti fel azon terjedelmes jelentés is, melyet a kereskedelemügyi miniszter terjesztett elő a képviselő ház elé, felsorolva abban a resszortja alá tartozó ügyek pontos és körültekintő figyelemmel ismertetett állását s feltüntetve benne összes mult évi működését.

Tekintettel arra, hogy a vaskos kötet könyvárusi uton nem kapható, szolgálatot vélünk tenni olvasóinknak, midőn azt, legalább főbb vonásaiban, az alábbiakban ismertetjük.

Az ut-, és középitészetről szóló főrészben az állami közutak körül történt munkálatokat és intézkedéseket, továbbá a törvényhatósági, valamint a községi közlekedési és a községi közutakra, továbbá a közmunka- és a vámügyre vonatkozó adatokat sorolja fel, s végül az állami közutak állapotát ismerteti.

A mult évben szentesitést nyert utadótörvény van hivatva arra, hogy annak alapján az állami közutak hálózata véglegesen megállapittassék, hogy a hadászati fontosság mellett a forgalmi jelentőség is érvényesülést nyerjen. A közölt adatokból tudjuk meg azt, hogy állami közutaink kezelése és fentartására mult évben forditott rendes kiadásaink összege a három milliót csaknem megközelitette.

A posta és távirda fejlődése 1867. óta rohamosan haladt előre, sőt a telefon-intézmény fejlődésében is jelentékeny haladást képvisel a Budapest és Bécs között felállitott állami távbeszélő. S kiváló gondoskodásra mutat az, hogy a nagyobb városokban létesitendő telefonok állami kezelésben épülnek s tartatnak üzemben.

A postatakarékpénztári cheque-forgalom közvetitése a mult évben ruháztatott a posta- és távirdahivatalokra. S ha meggondoljuk azt, hogy a belföldi forgalom, a be- és kivitel, valamint az átmeneti forgalom, mintegy 260 millió ügyet tüntet fel, s ha mindezekhez az óriási hirlapforgalmat adjuk, s figyelembe vesszük, hogy a póstaszolgálatot a miniszter oly szinvonalra emelte, mely az adott viszonyok között minden jogos igényt kielégithet, akkor el kell ösmernünk azt, hogy e téren óriási haladást konstatálhatunk.

A posta és távirda fejlődését leghatalmasabban bizonyitják a statisztikai adatok. Igy 1868-ban 1337 postahivatal és 349 távirdahivatal működött, mig mult évben már 4308 postahivatal s 1804 távirdahivatal állott a közönség rendelkezésére.

A postatakarékpénztári intézmény a lefolyt évben bevezetett cheque- és clearingforgalom által szintén örvendetes haladást mutatott, s az uj üzletág jövője a legszebb remények táplálására jogosithatja fel a jelentést tevő miniszteret.

A jelentés ismertetésében elértünk azon főrészhez, mely az ipar- és belkereskedelemmel foglalkozik. A közlött adatokból ugy tünik ki, hogy a miniszter az ipar és iparfejlesztés terén bizonyos fokozatos rendszer alkalmazása mellett iparkodik a mutatkozó hiányokon segiteni. Rendszerében nemcsak a terv domborodik ki teljes egészeben, hanem látjuk egyszersmind az eredményeket is.

Az iparoktatás állapotát nagyon kedvező világitásba helyezik a közölt adatok; de örömmel vesszük tudomásul azt is, hogy mily széles alapu tanulmány tárgyává tette a miniszter azt a kérdést, mily módon lehetne a hazai kisipar állandó foglalkoztatását és egyuttal versenyképességét biztositani; a közvetitő kereskedelem emelése érdekében egy magyar kereskedelemi társaság létesitésének kezdeményezése, s annak előségitése szintén csak örömmel tölthet el bennünket, ha termékeink kiviteli értékesitésére gondolunk.

A gyári és háziiparra vonatkozó intézkedéseit nagy horderejűeknek tartjuk. A gyáriparnak nyujtott állami kedvezmények nemzetgazdasági jelentőségét beismerve, azt is ki kell emelnünk, hogy a háziipar fejlesztését a leghazafiasabb intentio sugallja, az tudniillik, hogy az ujabban nagy mérvet nyert kivándorlás lehetőleg korlátoztassék.

Szakiskoláink és házi-ipari tanműhelyeink működését és hatását teljesen kielégitőnek tüntetik fel a jelentés bő adatai.

A közszállitások ügyéről szóló rész fölötte érdekes, s behatóan ismertet meg a miniszter azon czélzatával, hogy a kisipatosok ügyét nagyon is szivén viseli.

Az országos vásárok szaporitását a miniszter a mennyire lehetett akadályozta. A mintegy 1600 községre vonatkozó s munkában lévő vásárjegyzék mielőbbi kibocsátása kilátásba van helyezve.

A házalási ügyben Ausztriával tárgyalások folynak, s a versenyt, a mennyire lehetséges volt, mindenkor korlátozta.

S miután a jelentés ezen része szól meg a zálogházakról, ipari szabadalmak- és árudéjegyekről, áttér a vasutügyre és hajózásra, melyek a miniszter jelentésének több mint felét foglalják magában.

TARCZA

Egy ital viz.

„E." után.

(Egy katona elbeszélése.)

I.

Az ezredes magához intette a kapitányt.

— Nézze csak! szólott hozzá és kardjával a szemközti hegylejtőre mutatott.

A kapitány kissé rövidlátó volt, föltette tehát a csiptetőt és ugy nézett a jelzett irányba. Kis szünet mulva bámulva fölkiáltott:

— Csakugyan ismét ő! De hát az ördög van ezzel a ficzkóval? Lássuk csak!

Körültekintett és megpillantott engem, aki tiszteletteljes távolban a sáncznak egy kiszögeléséhez támaszkodva állottam, de ugy, hogy a beszélgetésnek minden szavát meghallottam. Jelt adott, hogy jőjjek közelebb.

— Ugy-e, az én századomban szolgál? kérdé.

— Parancsára, kapitány ur.

— Mint látom, a lövészjelvényt viseli. Bizik annyira magában, hogy azt a bosnyák ficzkót, aki amott a szemközti bokrok közt mászkál, egyetlen lövéssel a másvilágra küldje?

Minden válasz helyett fölemeltem puskámat, czélba vettem a „jelzett objektumot." (A katonaságnál az ellenség nem személy, hanem csak objektum). De az ezredes intett, hogy hagyjam abba.

— Ne most! mondá mosolyogva.

— De ezredes ur! érvelt a kapitány, mind a két kezével hadonázva, — ennyire „à tempó" sohasem kapjuk azt a ficzkót! Meg kell büntetni azért a szemtelenségért, hogy annyira paczkázik velünk és szemünk láttára mászkál a hegylejtőn, noha jól tudja, hogy tele van a sánez katonáinkkal.

— Majd később kapitány ur! Nem látja, hogy most kanczó van kezében?

— Csakugyan! válaszolt kissé elpirulva előbbi heve miatt a kapitány.

— No lássa, ilyenkor pedig nem engedhetem meg, hogy rálőjön. Megtiltja ezt az emberszeretet és a könyörület.

— Mi van azzal a ficzkóval? kérdé kiváncsian a kapitány.

Az ezredes előbb körültekintett, rendben van-e minden, aztán igy szólt:

— Dobojnál láttam először. Az egész tábor ismerte ezt a különös ficzkót. Az „emir"-nek neveztük, mert zöld turbánja, mely azt jelenti, hogy a profétától származtatja le magát, erre a méltóságra mutatott. Ismertük pedig azért, mert a legnagyobb harcz hevében, mig a jobb keze a puskát szoritotta, bal kezében mindig ott volt egy zöldes cserép korsó, melyet féltékeny gonddal őrzött meg minden bajtól és viszontagságtól.

A saját felelősségére és egészen önállóan viselt ellenünk háborut. Nem vegyült a többi fölkelő közé, hanem elkülönitve tőlük harczolt. S minő harczmód volt ez! Mintha csak vadászni járna nyulra, vagy rókára! Kikeresett magának egyet katonáink közül, czélba vette és el is találta. Sohasem halálosan, de mindig ugy, hogy harczképtelenné tette. Többnyire jobb kezén ejtett sebet, ugy, hogy nem foghatott fegyvert. Ezt pedig annyi biztonsággal végezte, mintha kizárólag erre a lövésre gyakorolta volna be magát.

— Átkozott ficzkó! dörmögött a kapitány.

— Várjon csak, ez még nem minden! Ha meg volt a lövés, letette a puskát egy bokorba vagy sziklahasadékba, előszedte cserépkancsóját és neki indult áldozatát fölkeresni. Rá is talált, akárhány volt a sebesült. S akkor ez az emberekre vadászó fanatikus török ápolta a sebesülteket, megitatta friss vizzel, bekötözte sebeit, s mindezt annyi gyöngédséggel, hogy egy kitanult ápolónő sem végezhette volna dolgát ügyesebben.

— Különös egy ficzkó; de hát sohasem sikerült őt elcsipni? Az ilyen embereket valami ritkaság-gyüjteményben lelnem elhelyezni!

— De biz elcsipték egy izben, mikor épen „a maga" sebesültjét ápolta. Katonáink a harcz hevében megakarták lékelni kopasz feje bubját, de a sebesült könyörgött, hogy ne bántsák az ő megmentőjét. Megkérdeztem szerb nyelven: „Mondja csak, emir barátom, miért lövöd le előbb ellenfeledet, s miért ápolod aztán?" Mit gondol, mit válaszolt az én emirem?

— Kiváncsi vagyok.

— Azt mondá: „Mikor rálövök, akkor még ellenségem, aki ellen hazámat kell megvédeni, de mihelyt megsebesitettem, már nem egyéb egy szegény szenvedőnél. Már pedig a prófétа is azt mondja: Aki szenved, nem lehet ellenségem.

— S elbocsátották?

— Et. Maga Szapáry rendelte igy. Az „emir" meg se köszönte, hanem előbb még egyszer megitatta sebesültjét a zöld korsóból, aztán odább

Érdekes képet nyujt a hazai vasutügy fejlődése 1890-ben. Térszűke miatt tüzetesebben nem foglalkozhatván ezzel, csak egy-két összehasonlitásra terjeszkedünk ki. Igy egyebek között:

A forgalmi eszközök állománya 1890. év végén 73 mozdonynyal, 434 személy- és 1911 teherkocsival nagyobb volt, mint 1889. év végével. Első és másodosztályu mozdony volt 1889. végén 1604, 1890. végén 1677; üzleti pályakilométer után 1889-ben 0.147, 1890-ben 0.149. Személykocsi volt: 1889. végén 2.652, 1890. végén 3.086; üzleti pályák összkilométerenkint 1889-ben 0.240, 1890-ben 0.274. Teherkocsi volt 1889. végén 35.583, 1890. végén 37.494; üzleti pályák összkilométerenkint 1889-ben 3.214, 1890-ben 3.272.

A vonatforgalomban az összes vonatok által megtett vonatkilométerek mennyisége volt: a m. kir. államvasutakon személyszállitó vonatoknál 1889-ben 9.062.417, 1890-ben 10,803 296, teherszállitó vonatoknál 1889-ben 11,271 144, 1890-ben 13,038.469, munka és anyagvonatoknál 1889-ben 435.946, 1890-ben 582.044, az összes vonatoknál 1889 ben 20,769.507, 1890-ben 24,423.809 vonatkilométer.

A m. kir. államvasutak vonalain az összes utasok száma 75%-kal, az utasok által megtett kilométerek száma 36 százalékkal és e mellett a pályakilométerenkinti utasok száma is 34 százalékkal emelkedett, a mi a személyforgalom intenziv emelkedésének minden irányban örvendetes mértékét fejezi ki. Viszont az átlag minden egyes utas által megtett ut hosszának csökkenése azt mutatja, hogy a szomszédos forgalom rendkivüli kifejlődése következtében a rövid utazások száma tulnyomó az összeredményben. A szomszédos forgalom nagyban hozzájárult a személyszállitó vonatok jobb kihasználásához is, melynek eredménye a személyvonatonkinti utasok számának növekedésében mutatkozik.

A jelentés további részei: a külkereskedelem-, vám- és tengerészetről igen érdekes mozzanatokat és adatokat tárnak elénk, melyek közül reánk nézve legfontosabb az aldunai vaskapu szabályozásáról szóló utolsó fejezet.

A vaskos jelentés a miniszter által létesitett tisztképző intézetek ismertetésével záródik.

Midőn a fentebbi sorokban rövid, halvány ismertetést kivántunk nyujtani, czélunk nem az volt, hogy az egész jelentést felöleljük, hanem csak az, hogy e néhány sorban felhozottak által is bebizonyitsuk azt, mit czikkünk élére irtunk, hogy: „mégis csak haladunk!“

CORYDON.

Jegyzőkönyv

felvéve a muraszombati gazdasági fiók-egylet választmányának f. 1891. évi november 18-án Muraszombatban az egylet helyiségében tartott üléséről.

Jelen vannak: Gróf Batthyány Zsigmond elnöklete alatt Horváth Pál, Mintsek Gáspár, Vucsák Sándor, Kondor Ferencz választmányi tagok, Horváth György egyl. ügyész, Kirbisch Ferencz, Árvai Henrik egyl tagok és Takács R. István titkár.

A tárgysorozat letárgyalásának megkezdése előtt az egyleti titkár meleg szavakkal üdvözli grf. Batthyany Zsigmond elnök urat, ki ma ujból és az egylet helyiségében először vezeti a tanácskozmanyt. Elnök az üdvözlést szivélyesen fogadja s ujból kéri a jelenlevőket összetartás és kitartó munkásságra.

1. Az amerikai szőlővesszőtelep felállitása érdekében az egylet titkára körülményesen előterjeszti az elért eredményeket. Ugyanis tudatja, hogy Adamovics Lázár kerületi szőlő- és borbiztos a hó folyamán Muraszombatban volt és tudatta az egylet elnökével, hogy a magas kormány 6000 gyökeres direkt és indirekt termő amerikai szőlővesszőt fog az egylet rendelkezésére bocsájtani, ha az kellő helyről gondoskodik és a vesszőiskolának szánt telepet még e tél folyamán telepezteti (rigoliroztatja). Titkár egyuttal a kiküldött szőlőbiztosnak kifejté egyesületünk azon tervét is, mely szerint az a kiberelt avagy más uton megszerzett szőlővesszőtelepen, egy oly szakképzett vinczellért szeretne alkalmazni, aki a tél folyamán oltási és metszési tanfolyamokat tartana vinczellereink és szőlőgazdáinknak; nyáron pedig a szőlővesszőtelepet kezelné. A szőlőbiztos ezen tervet nagyon szépnek, de ki nem vihetőnek találta. Azonban készségesen felajánlja szolgálatát arra nézve, hogy oltási és metszési tanfolyamok tartására a magas kormánynál egy szakembert eszközöl ki, a ki időről-időre, néhány heti időtartamra, az egylet által kijelelt helyeken oktathatná szőlőgazdáink és vinczelléreinket.

Végül bejelenti a titkár, hogy Kirbisch Ferencz egyl. tag hajlandó Vaslakon levő egyik szőlőbirtokát szőlővesszőtelepnek átengedni.

Vucsák Sándor az uj szőlők telepitésénél, tekintettel a phylloxera elleni védekezésre, a következő irány-elvekből álló inditványát terjeszti be:

Szaporittassanak direkt termő és alanyul szolgáló amerikai fajok.

Direkt termők: **Jaquez,** *Othello, Herbemont* és *York-Madeira.*

Alanyul szolgáló a *Riparia.*

A direkt termők dús tenyészetűknél fogva 2rétű sor és 1 méter tőke-távolságra ültetendők. De legczélszerübb uj szőlőt ugy telepiteni, hogy minden második sor európai tőke legyen, melyet filloxera megtámadása esetén össze lehet oltani a minden második sor amerikaival.

Már most tehát az a kérdés, ha egyletünk kap amerikai fajszőlővesszőket, hol szaporitsa, hogyan terjessze azokat. Szakszerüség nélkül czélt nem érünk vele. Véleményem szerint e kérdést legkönnyebb lenne ugy megoldani, hogy egyletünk egyezségre lépne valamelyik nagyobb szőlőbirtokossal, ki vinczellért tart s amerikai szőlővessző szaporitásra bizonyos nagyságu területet engedne át az egyletnek. Természetes, hogy legjobb lenne, ha a földmivelési minisztérium nekünk saját költségén vinczellér-képezdét végzett vinczellért küldene. De ezt nem teszi. — Nincs tehát más mód, mint megelégednünk közönséges vinczellérrel. Az amerikai fajok szaporitása megegyezik a hazai fajok szaporitásával. Csakis az oltást kell megtanulni, arra kell megtanitatni az illető vinczellért, ki az egylet szőlőtelepét kezelni fogja s véleményem szerint a birtoktulajdonossal leendő megállapodás mellett tán az egylet költségén. Erre azonban ráérünk addig, mig elegendő alanynyal nem birunk.

A mennyi vesszőt kapunk, azt mind anyai tőkének kell nevelni, melyekről szaporittassanak a vesszők.

Azonban mit itt egyletünk tehet, az mind kevés. Egyletünktől anyagi támogatást nem, csakis erkölcsi-szellemi támogatást várhat a gazdaközönség. Az irányitás a gazd. egyletet illeti, de a dologuak gyors kivitele már a gazdaközönség dolga s kiki jól felfogott saját érdekében fogjon hozzá mindket kezével.

Mire idejön a filloxera, gazdaközönségünknek el kell látva lennie elegendő mennyiségü amerikai szőlővesszővel. De hogyan lenne ez lehetséges? Egyletünk, ha mindjárt 10 holdas lenne is telepe, nem képes annyit termelni. Járásunkban van legalább 30 félholdas faiskola, mely kitesz 15 holdat, mégsem képes fedezni a szükséges oltoványmennyiséget. Pedig mely gazda ültet pl. 10 db fát, annak 5—6 ezer szőlőtőkére lehet szüksége. Mi tehát maskép sehogy sem termelnetünk elegendo szőlővesszőt, ha csak minden bortermesztéssel foglalkozó község nem állit akár társulati uton, akár közigazgatási uton szőlőiskolát, sőt minden gazdának is szüksége van arra. Természetes, hogy mi erre a népet nem kényszerithetjük, kivált most, mig 20,000 frt évi jövedelem megmentéséről van szó. Járásunk községeinek körülbelül $^1/_2$ része foglalkozik bortermesztéssel. Évi termését átlagos számitással 8 ezer akóra tehetni. Vegyük ezt csak 4 frtjával, tesz 32 ezer frtot. De engedjünk el belőle 12 ezer frtot, marad 20 ezer frt evi jövedelem. Ennek megmentéséről van most szó. A veszély már küszöbön áll. A filloxera átlepte Vasmegye határát. Jelenlete Vasvári járásban, Győrvárott hivatalosan konstatáltatott. Oly közel van tehát már hozzank, hogy eljöttét legfölebb 5 évre tehetjük.

A veszélyt nem nézhetjük összetett kézzel. Oly ellenséggel alunk szemben, hogy ellene való felfegyverkezésünk halaszthatlan s ha rogton fogunk is hozzá, még 5 év mulva is gyengék leszünk Szénkeneggel való védekezésre két oknál fogva nem gondolhatunk; először hegyi lakóink szegenysége miatt, mert annak költségei: nem birná meg, másodszor azért nem, mert hegyi talajunk bár kavicsos is, de tulságos részben agyagos, melyben a filloxera terjedése és tenyészete nehezen gátolhato. Védekezésünk tehát egyedül az amerikai ellentálló fajokra irányulhat.

Figyelmes olvasója vagyok a Szőleszeti és Borászati Lapoknak. Abból tudom, hogy az amerikai fajokkal is már sok kiserletet tettek s két csoportra osztottak őket, t. i. direkt termőkre vagyis olyanokra, melyeknek borát lehet élvezni, és olyanokra, melyek bora élvezhetlen, de hazai fajok alá oltási alanyul sikerrel használhatók.

Direkt termelők közül az ugynevezett *Jaquez, Othello, Herbemont* és *York-Madeira* vannak leginkább kitüntetve, alanyul pedig a *Riparia.* Nekünk is tehát ezeket kell szaporitásra megszereznünk.

De mi módon terjeszszük?

Nekem egy igen életrevaló eszmém volt, legalább szerény véleményem szerint életrevaló. Afelett gondolkodtam ugyanis, hogy igen üdvös dolog lenne, ha gazdasági egyesületünk egy 30—40 holdas parasztgazdaságot vehetne, melyet egy földmivelési iskolát végzett egyénnel kezeltetné, s benne a gazdaságnak minden ágát, a kertészetet, szőlészetet, méhészetet okszerűen, mintaszerűen miveltetné, magkisérleteket eszközölne stb. stb. Ezt azért tartanám üdvösnek, mert tapasztalásból tudom, hogy egy példa több sikert hoz, mint száz predikáczió. Erről az eszméről azonban — sajnos — egyletünk silány anyagi helyzete miatt már lemondtam.

Véleményem tehát oda terjed, melyet itt inditványképpen mondok el, hogy egyletünk 1-ször szerezzen akár bérleti uton, akár egyéb szerződéses uton 3 holdnyi terjedelmü szőlőtelepet, annak felét vesszőszaporitásra részint direkt termő, részint alanyul szolgáló amerikai faju anyatőkék alá, $^1/_4$ részét dugványok alá és $^1/_4$ részét oltás alá rendezze be. A jelentkező községeknek és magánosoknak, — első sorban azoknak, kik tagjai az egyletnek, beszerzési áron, másodsorban kik nem tagjai az egyletnek, magasabb áron szolgáltasson vesszőket. Nagy számu jelentkezés esetén, bármily csekély mennyiségben, de arányos megosztással mindenkinek kell juttatni.

állott. Azóta is folytatja ellenünk a háborut. Katonáink közt sajátságos fölfogás uralkodik személyét illetőleg. Kettős lénynek nézik: egy olyannak, kit elpusztitani, és egy másiknak, kit kiméini kell. Mikor a puska van kezében, rálőnek, de ugy látszik, varázsa van, mert elkerüli a golyó. Hanem mikor a korsóval jelen meg a szinen, senkinek sem jut eszébe, czélba venni őt, mert jól tudják, hogy a könyörület szolgálatában áll.

— Furcsa egy szamaritánus! mormogá a kapitány.

A beszélgetésnek itt vége szakadt, mert a szemközti hegyekben gyanus mozgalom volt észlelhető. Mindenfelől csillogtak a puskacsövek a napfényben és a következő pillanatban irtózatos lármával rohanták meg az inzurgensek a mi sánczunkat. Talán öt perczig tartott az elkeseredett küzdelem, mely már puskatusra ment, mig végre sikerült az ellenséget visszaverni.

— Rajta fiuk! kiáltott a kapitány ujjongva, adjunk nekik egy kis utravalót. Czélba! Lőjj!

Eldördült a sorlövés, de éppen amint pusztitólag becsapott a futó ellenség közé, tulnan is lőttek. Egyetlen lövés volt csak, de az ezredes oldalához kapott, tántorgott és éppen hogy karjaim közt fölfogtam, mert különben a földre esett volna.

— Végem van! hörgött.

— Vizet! vizet! — kiáltott a kapitány, — kinek van még a kulacsában egy kis viz?

Egymásra néztünk, rázogattuk a kulacsokat: biz onnan az utolsó csöppig kifogyott a viz.

— Négy ember előre! — parancsolá a kapitány. — A völgyben patak van, siessetek. Egynek talán mégis sikerül épségben visszajönni és vizet hozni.

Noha ez a rendelet biztos halál volt a kiküldöttek részére, mégis legalább ötven ember lépett elő a parancs teljesitésére. Hogy is ne! Hisz az ezredről volt szó, akit mindnyájan ugy szerettünk, mintha édes apánk volna . . . . Ebben a pillanatban föltünt egy alak a sánez külső kerítésén. Barna arcz, sötét szemek, hosszu hófehér szakál, zöld turbán és ismertető jel gyanánt jobb kezében a zöld korsó.

— Az emir! kiáltottak a katonák megdöbbenve. Csakugyan ő volt Nagy szemeibe, melyek e pillanatban a jóságtól ragyogtak, kimondhatatlan könyörület és emberszeretet tükröződött. Egyenesen odament az alélt ezredeshez, felbontotta egyenruháját és hozzá látott a seb kimosásához. Mi csak néztük, bámultuk, de szólni nem szóltunk egy szót sem.

II.

Október hatodikán kihirdették a statáriumot egész Boszniára nézve. Akit még ezentul fegyveres ellenálláson rajtakapnak, azt haditörvényszék elé állitják és irgalom nélkül főbe lövik.

Egy héttel később ki volt adva a napiparancs, hogy másnap reggel a mi zászlóaljunk, mely Bihácsban volt elhelyezve, egy kivégzésnél fogja a szokásos négyszöget képezni.

A kivégzendő egyén az emir volt.

Rajtakapták, amint folytatta embervadászatát, még pedig ismét egészen egyedül. A haditörvényszék kimondta rá a halálos itéletet, de Rheinländer tábornok meg akart neki kegyelmezni, ha megigéri, hogy ezentul „nem fog vadászni.“

Az emir tagadólag rázta fejét. Csak lőjjék agyon, mert ő nem tud lemondani kettős szenvedélyéről: az embervadászatról és a sebesültek ápolásáról. Ha elbocsátják, folytatni fogja e dupla élethivatását.

Háboruban nem szokás tréfálni. Amint az emir ezeket elmondta, Rheinländer tábornok alákanyaritotta nevét a halálos itéletnek és következett az exekutió.

Nem akarom részletesen leirni, csupán annyit mondok el belőle, hogy az emir vitézül viselte magát. Nem engedte szemeit bekötni, nem akart letérdelni, hanem bátran nézett szembe a felé meredő hat puskacsővel. Ott volt jobbjában most is a zöld cserépkancsó és mielőtt elhangzott az utolsó parancsszó, még ajkaihoz emelte azt . . . .

De már nem ihatott belőle. A hat lövés eldördült és az emir földre bukott.

Nem halt meg azonnal. Lehet, hogy reszketett a katonák keze, de egyetlen golyó sem ütött halálos sebet. Ilyenkor az a szokás, hogy a carré-ból kilép a két legszélső katona és megadja a kegyelem-lövést.

A véletlen ugy akarta, hogy én voltam az egyik a kettő közül. Mikor fölemeltem puskámat, a sebesült két karjára támaszkodott és mosolyogva megszólit:

— Fiam, elég lesz a másik! Te pedig itass meg még egyszer, utoljára ebben az életben.

A tabornok intett, hogy tegyek eleget óhajának. Fölvettem a kancsót a földről, az emir ajkaihoz vette és ugyanakkor lassan halántékához illesztette a puska csövét.

Az emir ivott, arczának kifejezése nagy gyönyört mutatott, de már azt, hogy hogyan iztett neki az utolsó ital, csak a másvilágon mondhatta el, — mert a lövés eldördült és szétloccsantotta agyvelejét . . .

TÁBORI RÓBERT.

2-or. A közgyülésre e tárgy kitűzessék, arra a bortermeléssel foglalkozó minden község birája s értelmesebb gazdái meghivassanak. Gondoskodjék a t. választmány egy előadóról, ki ezt a dolgot addig tanulmányozza s a közgyülésen róla a népnek előadást tartson — esetleg kiváratra vendül is. Ugyanakkor felszólittassanak a községek, hogy a felállitandó szőlőtelep költségeinek fedezéséhez hozzájáruljanak, melylyel jogot szereznek a termelt szőlővesszőkb.n való részesüléshez.

Ha a t. választmány osztja előadott nézetemet, kérem inditványom elfogadását.

Hosszabb és beható eszmecsere után a választmány elhatározza, hogy az amerikai szőlővessző-iskolát a jövő tavaszszal felállitja. Az erre alkalmas helyet Kirbisch Ferencz vaslaki szőlőbirtokán jelöli ki, a miért nevezettel szerződés kötendő és a szerződés megkötésénél következő pontok szolgáljanak irányadoul: az egyesület a be nem ültetett földterületet 10 évre bérbe veszi, abból azonban a jövő évben csak 1200 négysz. ölet telepeztet saját költségén, illetve időről-időre rigulroztatja az egész területet is költségén. Az időszaki munka bérbeadót illeti meg, a kültetett tőke bortermése bérbeadóé, a vessző termése az egyesületé, a melyből minden évben 1 százalék szintén bérbeadót illeti.

A tavaszszal kültetendő gyökeres vesszők fele részben egyenes termő, fele részben alanyul szolgáló amerikai vesszők lesznek, végül, hogy az egyesület szőlőtelepát a 10 év leforgása alatt kétszer műtrágyával fogja megtrágyázni. Egyuttal elhatározza, hogy nagymélységu gróf Szápáry Géza ur felkéressék, miszerint szőlőbirtokaiból szintén egy részt a tovább fejlesztendő szőlővessző telep részere átengedni kegyeskedjék.

A szakember érdemében pedig Vucsák Sándor v. t. kéretik fel egy kimeritő memorandum készitésére, a melyet Adamovich Lázár szőlőbiztos utján az illetékes helyre küldetni elhatározza. — Egyuttal felkéri Vucsák Sándor egyleti tagot a phillexera-betegségről a közgyülés alkalmával népies nyelven, magyarul és vendül előadást tartani. Vucsák tagtárs a meghizatást elfogadja.

II. Kovács Károly, a gazd. fiókegyl. alelnöke, levélben köszön le ezen állásáról, melyben legmélyebb sajnálattal hangsulyozza, hogy elszakadottsága nem engedi, miszerint az egyesület czéljainak előmozditásában közreműködhessék, kéri azonban tudomásul vétetni azt is, hogy a midőn csekély erői közrehatását megvonni kényszerül, él benne a remény, hogy az egyesület egyéb irányadó tagjai, de különösen annak nagyrabecsült elnöke, még inkább sorakoznak egymás mellé s még inkább összevetik vállaikat a közjólét emelésére irányzott munka terén, hogy a látszólagos űr, melyet távozása után hátrahagyott, mihamarább elenyészszék.

A választmány alelnök lemondását sajnálattal veszi tudomásul és szivélyes soraiért, különösen azon kitartó ténykedéseért, melyet körünkben létekor tanusitott, ez alkalomban is hálás köszönetet mond. Az alelnöki tisztség betöltését a legközelebbi közgyülés tárgysorozatába felvenni rendeli a választmány.

III. Titkár jelentésében a következőket terjeszti elé:

A hidmérleg felállitása ügyében Muraszombat község képviselőtestülete tudatja, hogy már két izben jogérvényesen határozott, miszerint a község hidmérleget nem állit fel, de ha valaki azt felállitani akarja, ugy szemeljen ki helyet és azt jelentse be a képviselőtestületnél, amely annak átengedése ügyében határozatilag fogja az illető vállalkozót értesiteni.

A vashidegkuti szarvasmarha dijosztás alkalmával odaitélt diszoklevelek formáját és szövegét mutatja be a titkár.

Több egyleti tag kérelmére felhivja a t. választmányt, hogy a pinkafői posztógyárból, a központ közvetitésével próbára néhány pár lópokrócz megrendelését elhatározni szivesskedjék.

A tüzkárbiztositások ügyében tett felszóllalások tárgyában a központból beérkezett felvilágositó sorokat titkár felolvassa.

Titkár tudatja továbbá a választmánynyal, hogy Slankovich János levelezőtag 2 drb. angolfaju malaczot Vucsák Sándor urtól átvett.

A permetezőket Vucsák Sándor urdombi és Németh Iván mátyásdombi tagok kapták meg, mint a legtöbbet igérők.

A választmány a titkári jelentést egész terjedelmében tudomásul veszi.

A hidmérleg, ugyszintén a vele szoros összefüggésben levő hordóhitelesitési intézet felállitását Kirbisch Ferencz egyl. tag kezébe teszi át, a ki azok rendszeres és czélszerű felállitását magára vállalta.

A diszoklevél szövegét egész terjedelmében elfogadja és az illetőknek kézbesittetni rendeli.

Megbizza titkárt, hogy 6 pár különböző áru pokróczot próbaképen rendeljen meg s ha azok megérkeztek, a lap utján értesitse az egyesület tagjait.

A tüzkárbiztositások körül felmerülő panaszok tárgyában titkár utasittatik, hogy az illető ügynökségeknél, valamint a központban kimeritő felvilágositásokat szerezzen és a legközelebbi választmányi ülésen azokról referáljon.

A permetezőket az illető legtöbbet igérő tagoknak kiszolgáltatni rendeli.

IV. Gróf Batthyányi Zsigmond elnök inditványára elhatározza a választmány, hogy a gazdaközönség némi tájékoztatása végett az egylet lapjában czentul a budapesti és bécsi gabonaárak is felvétessenek.

V. A választmány a számadások átvizsgálásával megbizza Gáspár Ferencz, Mintsek Gáspár s Bácz János tagokat.

Jelen jegyzőkönyv hitelesitésére felkéretik Mintsek Gáspár.

Egyébb tárgy hiányában elnök a gyülést bezárja.

Kmf. TAKÁCS R. ISTVÁN
e. titkár.

Hirek és különfélék.

— **A király ajándéka.** Ferencz József király 24 személyre való ezüst-servicet ajándékozott az orosz czárnak, most tartott ezüstlakodalma alkalmából. A service 300 darabból áll. A német császár is kedveskedett ajándékkal a czárnak, s az ő ajándéka egy ezüst kard, melynek fogója gyönyörü türkiszekkel van kirakva.

— **Vaszary Kolos** herczegprimás, valamint Kalucsa uj érseke e hó 16-án tették le esküjüket a király kezébe.

— **Névünnepét** tartotta f. hó 18-ikán Csorna Jenő szolgabiró a muraszombati dal- és zeneegylet ügybuzgó elnöke, tisztelői és dalegylet működő tagjai körében, hol a jókivánatok és pohárköszöntők sem hiányoztak.

— **Képviselőjelölés.** A „B. H." szerint a perjámosi kerületben a jövő választás alkalmával Szápáry László gróf, jelenleg attaché a londoni nagykövetségnél, fog fellépni szabadelvü párti programmal.

— **Mult számunkban** megemlitettük, hogy folyó hó 14-én virradóra „Ascher B és fia" főtéren levő üzletét ismeretlen tettesek feltörték, azonban mielőtt valamit elvihettek volna, elriasztattak. — Mint értesülünk, ugyanezen éjjel reggeli 3 óra tájban — valószinüleg ugyanazon tettesek — a battyányfalvi kastélyba is behatoltak, azonban Maries István kastély felügyelő által észrevétetvén, innen is eredmény nélkül voltak kénytelenek távozni, mielőtt azonban ezt tették volna, Maricsra két revolver lövést tettek, melyek azonban szerencsére nem találtak.

— **A muraszombati dalegylet** már javában készül a hagyományos Sylvester-estélyre. A programm végleg ugyan nincs még megállapitva, annyit azonban már elárulhatunk, hogy a műsor nagyon élénk és változatos leend. Az alkalmi felolvasáson kivül több énekes bohóság kerül előadásra, többek között Szentirmaytól a „Roue" férfikar és Brixner J.-tól az „állatnégyes" eredeti jelmezekkel. a.

— **Nemes Mihály** perestói lakós folyó hó 17-én éjjel 1 óra tájban padlásán gyanus dörömbölést hallott; ennek okát megtudandó felkelt és kimenvén látta, hogy a padlás feljárathoz egy létra van támasztva s az ajtó nyitva áll. A létrán felmenvén, alig dugta be fejét a padlás ajtón, midőn valaki belülről egy doronggal feléje ütött; erre visszahuzódván, fiát és a szomszédokat segitségül hivta, kiknek segélyével sikerült neki a tolvajt Fleischhacker József perestói lakos személyében elcsipni, ki a csendőrség által letartóztatván, a kir. jbiróságnak átadatott.

— **Hova menjünk ma sétánk után?** Hova máshova, mint a Czelczer-féle vendéglő nagytermébe, megnézni a büvészi-előadásokat, melyek zamatos magyar dalokkal lesznek füszerezve. Tehát egy kis dalcsarnok. No már azért is menjünk el, mert az előadások nem a sógor nyelven folynak, hanem jó izü magyar szóval mulathatunk ott; ugyanis egyelső rendü vidéki magyar orfeum tartja előadásait teljes szinpaddal s az fölöhelyeket illetve is szinházi berendezéssel. Fellép: A jeles ezermester és antispiritista Vadász Miszlivecz Lajos, ki büvészi mutatványait szabadkézzel végzi, az antispiritistikai mutatványait pedig az előadás végső számánál függöny nélkül hajtja végre (városunkban csupán csak két előadásban lép fel.) Előadás közben B. Virányi Jenő magyar szinész, népszinmű baritonista és dal comicus, ki a nagyobb városi szintársulatoknál is mint elsőrendü énekes működvén, ad elő: humoristicus pár- és magán jeleneteket, szavalmányokat, népdalokat, dalmüveket. Műsor: 1. Nyitány. Távolból. (Petőfitől) utánna bariton solo népdalok, előadja B. Virányi Jenő. 2 Szabadkézi varázslatok. Előadja Vadász Miszlivecz Lajos antsp. büv. 3. A philozofus csizmadia, comico-didacticus magán jelenet coupléccal előadja B. Virányi Jenő. 4. Bariton solo „A bujdosó betyár" jelmezben előadja B. Virányi J. 5. Készülék Varázslatok előadja Vadász M. Lajos. 6. Párdal. Előadják B. Virányi Jenő és Váradi Ilka. 7. Phisikai mutatványok előadja Vadász M. Lajos. 8. Antispiritisticai mutatvány négy részben, függöny és függöny nélkül előadja Vadász M. Lajos. Záradékul quartett, a társulat által. Helyárak lesznek: Első hely 50 kr., második hely 30 kr., karzat 20 kr.

— **E hó 13. 14. és 15-én** gróf [illegible] Tivadar által rendezett vadászatok kedélyes latsággal összekötve szép eredménynyel vége[illegible] a mennyiben összesen 505 drb nyul, 1 fa[illegible] és 1 vadmacska esett.

— **A keresk.** ministerium, az állami közutak gazdaságosabb fentartása érdekében, az utmesteri intézményt fokozatosan beakarja szüntetni, s ennek helyébe szakmérnököket alkalmazni.

— **Mily műtrágyákat** használjunk tavaszszal és melyeket őszszel? Tavaszszal kizarólag csak azon műtrágyákat szabad alkalmaznunk, melyek vizben könnyen oldhatók, s igy a növény által is azonnal fölvehetők. Ezek közé tartoznak a légenytrágyák között chilisalétrom és másod sorban a kénsav ammoniak, a foszfortrágyák között a szupertoszfátok és a felszánt perunguaro és végre a kálitrágyák között a kálisók. A foszforsavat és kisebb mértékben légenyt magukban foglaló nyers csontliszt, vérliszt, szaru liszt stb., mielőtt a bennük foglalt növényi tápláló anyagok a növény által felvehetők lennének, először felbomlanak és elrothadnak. Miután pedig ezekre a processzusokra idő kell, ezeket az ősziek alá vetés előtt, a tavasziak alá pedig őszszel a második szántás előtt hintjük el. Az előbb emlitettek között azonban vannak olyanok is, melyeket nem szükséges okvetlenül tavasszal alkalmazni, nem szükséges annak daczára, hogy könnyen oldhatók. Ilyenek pl. a kainit és a 15%, vagy ez alatt kálitartalmat feltüntető kálisók.

— **Mit ajándékozzunk gyermekeinknek?** Ezen kérdés a karácsony közelgésével mindinkább foglalkoztatja a szülőket. Manap már annyi szép és pompás nyujtatik a gyermek kn[illegible], hogy a fenti kérdés nem fejthető meg oly könnyen, különösen pedig oly szülők által, kik az ajándékra csak szerény összeget fordithatnak. Szolgálatot vélünk tenni azoknak, ha alkalmas karácsonyi ajándékot ajánlunk nekik. Nem ujczikk, hanem egy játék, mely az idő próbáját kiállotta és melynek magas nevelési értéke tekintélyes tudósok által elismertetett. A legszélesebb körükben elterjedt Horgony-Kőépitőszekrényeket értjük ezen játék alatt. A gyermekeknek évek hosszu során át kellemes foglalkozást nyujtanak és a legvadabb gyermek is eljátszik vele órák hosszáig. A főelőny azonban abban rejlik, hogy minden Horgony-Kőépitőszekrény később a kiegészitő szekrények hozzávásárlása által kiegészithetők és hogy azon szülők, kik nem akarnak egyszerre nagy összeget forditani egy nagyobb szekrényre, ezen kiadást több évekre felosztbatják. Ki részletesebbet akar tudni ezen ajándékokat illetőleg, az hozassa meg a gyártól (Richter F. Ad. és társa, Bécs, Nibelungengasse 4.) a képes árjegyzéket, mely ingyen és bérmentesen megküldetik.

— **Eltünt fiu.** Pápics József tótmoráczi lakos 13 éves János nevü fia a folyó hó 16-iki regedei vásárban atyja oldala mellől elveszett s maig sem került elő.

— **A tenyészmének** vizsgálata Muraszombatban a folyó évben december 21-én tartatik meg.

— **Mit vegyünk karácsonyi s ujévi ajándéknak?** A közeledő karácsonyi ünnepek beálltáig már előre kell gondoskodnunk, hogy hozzátartozóinkat minél kevesebb meglepetésben részesithessük. Rendkivül alkalmas ajándékul szolgálhat egy-egy arczkép sikerült krétarajzban melyeket pompás kivitelben különböző nagyságban készit Spira Heinrich bécsi arczképfestő intézetei Bécs, III. ker. Löwengasse 6. sz. II. em., melyről személyesen is volt alkalmunk meggyőződni. Ugyszintén a porczellán és majolika festés minden ágából gyönyörü mintákat mutatott be nevezett müintézet képviselője Krausz Béla s városunkból is számos megrendelést kapott. Ajánljuk a nagyérdemü közönség figyelmébe.

Vegyes rövid hirek.

A megyéből. *A köszegi* „Konkordia" egylet czéljaira nagy hangverseny volt e hó 21-én, melyen Kőszeghy Géza és Árpad zongoravirtuózok és Steierleinné Lassner Ella asszony, a köszegi polgári fiuiskola igazgatójának neje, mint énekesnő is közreműködött. — *Seress Imre* a „Dunantul" szerkesztője „Hári János Iliása és Odysseája", „Vasutas tótok" és egyéb humoriszt kus müvek szerzője e hó 21-én tartott meg a soproni irodalmi és müvészi körben „Kukány ostroma" czimü legujabb paródiájának felolvasását. — *Széchenyi Imre* berlini osztrák-magyar nagykövet a napokban megvette 319 ezer forinton Cziráky János grófnak Vasmegyébe kebelezett rumi 2040 holdas jószágát. — *Gyanafalvára* segédlelkészi minőségben megyés püspökünk Tauber Sándort küldte ki. — *Kovács* Antal szent-gotthárdi városbiró a miniszteriumhoz fellebbezett az őt hivatalától felfüggesztő tvhatósági határozat ellen. A napokban érkezett le a miniszter határozata, mely Kovács felfüggesztését helybenhagyta.

A hazából. *Csiky Gergely* a nemzeti szinház oszlopa, a kiváló magyar drámairó f. hó

…apesten hirtelen meghalt. — *A sü-… casinó* deczember 5-én fogja ünnepelni 50 … fennállásának jubileumát. — *Ifju gróf* Batthyány Géza Polgárdon a kastély parkjában agyonlőtte magát, tettének oka állitólag szerelem volt. — *November 14-én* veszprémmegyei Német-Barnaj községben óriási tüzvész volt, mely 30 házat hamvasztott el. — *Nov. 6-án* pedig Zalamegyei Pacsán gyermekek vigyázatlansága folytán keletkezett tüz, mely 30 házat és sok melléképületet hamvasztott el. Egy 5 éves gyermek is oda égett. — *Dr. Wolf Béla* drávavásárhelyi körorvos m. kir. honvédorvos főorvossá neveztetett ki. — *Gróf Andrássy Gyula* lovasszobrát a városligetben, az Andrássy-ut végén fogják felállitani. — *Az állami* leltár kimutatása szerint 1890. év végével a magyar állam vagyoni állapota a következő: Összes vagyon: 2.143,530.220.11 frt. Összes teher: 1.930.114 684.52 frt. A tiszta vagyon ennélfogva 223 millió 415 ezer 615 frt. — *Farkas Menyhért*, a temesvári lottókirály, a ki most már jogerős büntetését szenvedi el, a czipész-mesterségre adta magát és pár nap előtt zárkájában elkészitette az első pár czipőt. — *Baranyamegye* Bisse, Pogány, Szalánta, Magyar-Peterd, Herend, Rácz-Peterd, Áta, Szökéd, Udvard és Pecsárd; Ungmegye Dabolcz és Zalavármegye Zalabér, Alsó- és Felső-Aranyod, Koppány és Zala-Szent-László községek szőlőiben a filokszéra jelenléte megállapittatván, a nevezett község határa a földmivelésügyi miniszternek rendeletével zár alá helyeztetett.

A külföldről. *Orvietoban* egy Lazzarini nevü gazdag özvegy halt meg, a ki néhány milliónyi vagyonát a pápára hagyta. Rómában különben az a hir járja, hogy XIII. Leó ennek az örökségnek egy részét Orvietonak fogja jótékony czélra átengedni. — *Az ősi szokásnak* most is hódoltak a pozsonyi zsidók s a Márton-ludakat Márton napjára pontosan felszállitották Bécsbe. Két hitközségi tag vitte kocsin a Burgba a szép hófehér lepedőbe takargatott libákat, melyek gazdagon voltak felékesitve nemzeti szinü szalagokkal. A libás deputácziót egy komornyik várta, a ki a libákat óriási ezüst tálczákra helyezte el, hogy hadd tudják, milyen előkelő helyre szemelte ki őket végzetük. — *Az influenza*, ez a veszélyes betegség Morvaország és Galicziában már erősen uralkodik s pedig annyira, hogy az orvosok alig képesek kötelmeiknek megfelelni, — és most Bécsben is nagy mérvben lépett fel, tehát folyton közelebb jön. — *A folyó év* első 9 hónapjában a berlini központi lóhusvágókban 6099 darab ló vágatott le; mi 421 darabbal több, mint az előző év hasonló időszakában. A lóhus-mészárosok egyesülete november hó végén „lóhus-diszebédet“ szándékozik rendezni.

Irodalom.

— Az Athenaeum Kézi Lexikona. A tudományok encziklopédiája különös tekintettel Magyarországra. Szerkeszti Dr. Acsády Ignácz. Harmadik füzet. Budapest. 1891. A közhasznu vállalat harmadik füzete pontosan megjelent s ujabb tanuságot tesz egyrészt a buzgalomról és szakavatottságról, melylyel készül, másrészt a kiadó társulat áldozatkészségéről. A jelen füzetben ugyanis három önálló melléklet van. Az első gyönyörü és fölötte költséges szines mülap, mely a magyar lovas katonaságot tünteti föl az 1700—1840 közti években; tizenkét önálló alakban látjuk az egyenruhában időnkint beállt változást s a nagy mülap olyan szép és érdekes, hogy rámába is tehető. Egy másik mülap az emberi test alkatrészeit tünteti föl; a harmadikon pedig a vegyes házi királyok, köztük a Hunyadiak és Szapolyaiak családfáit adja öt külön csoportban a legujabb kutatások eredményei alapján. A szöveg maga az Arany és Ázsia közti dus anyagot öleli föl tervszerüen, a tárgy fontosságához mért terjedelemben feldolgozva. Az aranynyal kezdő czikkek száma valami hetvenre megy, az Attila czikké tizre. E füzetben is tulnyomók a magyar czikkek; terjedelmök nagysága és tárgyuk fontossága szerint emlithetők a történelemből az Árpád, Árpádház, Attila-czikkek, Avarok, a földrajziakból Ausztrália, Ausztria, Ázsia, Atlanti Oczeán, Atoll stb., a természettudományiakból az Árpa, Ásvány, Ásványtan, Ásványtani intézet, Ásványvizek, melyek fölelik az egész magyar anyagot s hazai viszonyainkról teljes tájékozást adnak. Bőven van tárgyalva hazánkra való tekintettel az Ausztriai jog, az Archaeologia, az Áru, Áru- és értéktőzsde és szokványai stb. Igen gazdag a füzet müszaki és technologiai czikkekben s az árvizügyeket megfelelő terjedelemben és szakavatottsággal tárgyalja. Ármentesités, Ármentesitő társulatok, Artézi-kut, Árvédelem, Árviz, Aszály, Átmetszés stb., mind olyan czikkek, melyek főfontosságu hazai ügyekről adnak tájékozást, s melyek nagyban emelik a Kézi Lexikon használhatóságát. El lehet róla mondani, hogy minden füzetében szebb és jobb lesz s mind jobban megérdemli a közönség támogatását. Negyven füzetben a vállalat be lesz fejezve. Egy füzet ára 30 kr. Legczélszerübb előfizetési módozat 10 füzet árának előzetes beküldése akár az Athenaeum könyvkiadóhivatalához, akár bármely hazai könyvkereskedéshez.

— Rendkivüli árkedvezmény. Buzdittatva azon törekvéstől, hogy a magyar szépproza termékeit a közönség számára minél hozzáférhetőbbé tegyük, elhatároztuk, hogy Gaál Karolina jeles irónőnknek „A mai férfiak“ czimü felettébb érdekfeszitő és tanulságos regényét három külön vastag kötetben a „Képes Családi Lapok“ előfizetői számára 3 frt bolti ár helyett csak 1 frt, illetőleg postai ajánlási és csomagolási dijjal együtt 1 frt 25 krért adjuk. Reméljük, hogy t. előfizetőink sietve megragadják a kedvező alkalmat, hogy házi könyvtáraikat egy becses müvel gyarapitsák s magukat a bekövetkezett hosszú téli estékre élvezetes és mégis jutányos olvasmánynyal ellássák. A „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatala Budapest, V., Nagykorona-utcza 20. sz.

A nap és éj hossza.

Nov.	A nap kel	A nap nyugszik	A hold kel	A hold nyugszik
22.	7.16	4.16	1. 9	11.35
23.	7.18	4.15	1.33	Éjfélu
24.	7.19	4.14	1.55	0.38
25.	7.20	4.13	2.19	1.40
26.	7.22	4.12	2.42	2.41
27.	7.23	4.12	3. 6	3.42
28.	7.24	4.12	3.32	4.43

Piaczi árak.

A gabnaüzlet irányzata ismét szilárdult, a kinálat élénkebb, a vételkedv kedvező.

Ma jegyeztetik:

Buza	10.—	—.—
Rozs	9.—	9.20
Hajdina	6.50	6.80
Köles	5.—	5.20
Kukorica	5.50	6.—

HIRDETÉSEK.

2335
91

Árverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy kiskoru Lach Erzsébet elleni önk. végrehajtási árv. ügyében a szombathelyi kir. törvényszék (a muraszombati kir. járásbiróság) területén lévő Karolyfa községben fekvő 63. sztjkvben A † 1—3. sorsz. 50. házszámu ingatlanra az árverést 788 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1891. évi november hó 28. napján** délelőtt 10 órakor Karolyfa községben a községbiró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-at vagyis 78 frt 80 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. al. kelt ig. min. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A muraszombati kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság Muraszombatban, 1891. évi julius hó 27. napján. AGUSTICH, kir. járásbiró.

HorgonyPainExpeller.

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölést csúz, köszvény, tagszaggatás stb. ellen legjobban ajánlhatjuk a t. cz. közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr. és a legtöbb gyógyszertárban kapható.

Csak horgonynyal valódi. 17—1

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

Egyetértés

mely az uj évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó **értesüléseinek** gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatainak változatossága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárházatették az „Egyetértés“-t népszerüvé. Az **országgyülési tárgyalásokról** a legrészletesebb s e mellett tárgyilagos hü tudósitást egyedül az „Egyetértés“ közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar **kereskedő s gazdaközönség** nem szorul többé idegennyelvü lapra, mert az „Egyetértés“ **kereskedelmi s tőzsdei tudósitásainak** bőségével s alaposságával ma már nem versenyezhet más lap. A **kereskedő**, az **iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt az „Egyetértés“-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában, **annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem.** 2—3 regényt közöl egyszerre, ugy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jómagyarságu forditásban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a **világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni,** fizessen elő az „Egyetértés“-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., 1/4 évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kivánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

(10. 36—*)

2940
1891

Pót-hirdetmény.

A muraszombati kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, miszerint Vasmegye árvaszéke végrehajtatónak Novák István, Katalin és kiskoru Novák Franciska gesztenyési lakós végrehajtást szenvedők elleni 100 frt és járulékai iránti végrehajtási ügyében 2334. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a gesztenyési 51. sz. tjkvben A. I. alatt felvett ingatlan 195/288 részére, † alatti ingatlanok egészére és a 192. sz. tjkvben A. I. alatt felvett egész ingatlanra 514 frt 80 kr. kikiáltási árban **1891. évi november hó 27-én** délelőtti 8 órájára kitüzött árverés az 1881. LX. t. cz. 167. §-a alapján Kercsmár Francziska érdekében is 30 frt tőkekövetelés s járulékai kielégitése végett megtartatni fog.

Kelt a muraszombati kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1891. szept. 30-án.

PRUGBERGER, kir. aljbiró.

Kör-rejtély. Érdekes, nélkülözhetlen játék a hosszu téli estékre. A körrejtély csak akkor valódi, ha a gyári jelvénynyel, a horgonynyal el van látva. — — — — — — —

Ezer meg ezer szülő dicsérőleg elismerte a hires

Horgony-
kőépitőszekrények

nagy nevelési értékét; jobb játék nem létezik gyermekek és felnőttek számára! Részletesebbet ezekről, valamint a „Körrejtélyről“ képes árjegyzékünkben találni, melyet minden szülőnek meg kellene rendelni, hogy kellő időben gyermekeik számára igazán alkalmas karácsonyi ajándékot kiválaszthatnak és megrendelhetnek. Az árjegyzékek ingyen és bérmentesen küldetnek szét. — Minden kőépitőszekrény a „Horgony“ jelvény nélkül közönséges és kiegészitésre nem alkalmas utánzások, ennélfogva mindig

Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrény

kérendő és csak ilyen fogadandó el. — Minden finom játékszerkereskedésben 35 krtol 5 ftig és feljebb kaphatók.

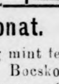

Richter F. Ad. és társa, első oszt. magy. császár. és kir. szabad. kőépitőszekrény-gyár
BÉCS, I. Nibelungengasse 4. Olten, Rotterdem, London E. C., New-York 310 Broadway. 8—1

2316
1891

Árverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Bocskorecz István végrehajtatónak Bocskorecz Zsuzsa végrehajtást szenvedő elleni 12 frt 28 kr. költség-követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a szombathelyi kir. törvényszék (a muraszombati kir. járásbiróság területén levő Andorháza községben fekvő, az andorházi 65. sztjkvben felvett egész ingatlan és a 3. sz. tjkvben felvett ingatlan egynegyed részére az árverést 464 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1891. évi november hó 26. napján** délelőtt 10 órakor Andorháza községben a községbiró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A muraszombati kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál Muraszombatban 1891. évi augusztus hó 8. napján.

AGUSTICH, kir. járásbiró.

Feltünést keltő

ujdonság nők részére!

Minden előképzettség nélkül lehet mértéket venni, mintázni és szabni a cs. és kir. szabadalmazott

Excelsior

szabászati készülék

segélyével, akár **gyermekruhát** akarunk késziteni, akár **legfinomabb női ruhát.**

A pontos és sikeres mértékvevésért és szabásért jótállunk. Ezer meg ezer példa bizonyitja az

EXCELSIOR szabadalm. szabászati készülék

czélszerü voltát. Ennek egy háztartásból sem volna szabad hiányoznia.

A kezelés igen egyszerü, sőt fiatal leányok részére is. Az egész készülék ára, magyarázatokkal együtt minden nyelvben csak **3 frt.** Szétküldés naponta kétszer utánvéttel. — 3 frt 20 kr. előleges beküldése mellett a készülék bérmentve küldetik.

Kizárólagos főraktár alulirott szabadalom-tulajdonosoknál:

Kelety és Rothman, Bécs,

II., Untere Donaustrasse 49.

Főraktár Magyarhon részére Budapesten, **Gottlieb Vilmosnál,** Andrássy-ut 49. sz. a. 12—1

Nyomatott Grünbaum Márk gyorssajtóján Muraszombatban